

JOHANNESBERG

Backstuga

Haborarp

En backstuga, som låg mitt emot den plats, där Fägerhultsvägen kommer ut till stora landsvägen. Stugan, som beboddes av hantverkare kallades Nubbabygget, Nubbastugan eller Skomakarens. Det var en liten förfallen backstuga, som revs 1895. Timret användes vid ombyggnaden av Torsborg. Där finns fortfarande en liten öppen plan, rester av stenkällaren och stora uppluckade stenrösen. Den omnämnes första gången 1868

Johannes Magnus Danielsson, född 23/6 1841 på Hultet under Lindö i Hjälmseryds sn. Gift 24/4 1868 med Brita Håkansdotter, född 21/6 1828 i Vrigstads sn Anna Kristina, född 17/4 1869 på Johansberg 1868 från Bygget. 1870 till Lilla Ringås. Skräddare

Jonas Peter Svensson, född (25/8 1822 i Nydala) Gift 3/2 1867 med Maja Katarina Abrahamsdotter, född 30/12 1834 i Vrigstad
 Karl Johan född 27/10 1860 i Vrigstads sn
 Sven August 19/6 1868 "
 Karl Abraham 31/1 1872 på Johansberg
 Johanna Margareta 8/3 1874 "

Skrivna 1870 på Johansberg. 1890 till fattigstugan Ingen anteckning finnes om varifrån de kom. Inte heller återfinnes Jonas Peter i födelseboken. Säges ha varit skomakare Karl, som hade mycket små fattningsgåvor, flyttade 1878 till Vrigstad Karl Abraham 1886 till Vrigstads sn Dottern Johanna 1889 till Rogberga sn

Anna Sara Karlsdotter, född 18/8 1808 på Backen (Staveryd) och död 6/4 1881 på Johansberg

Karl Gustav Andersson, född 12/5 1862 på Porsdal Gift 31/12 1884 med Emma Elin Johansdotter, född 29/11 1861 i Gällaryd

Kalle Skomakare på Torsborg bodde här 1890-1895. Han hade tidigare bott på Bränneriet i Moboda. Byggde tillsammans och med hjälp av grannar om den gamla stugan i Torsborg, innan han flyttade dit.

Johannesberg under Haboarp

Johannesberg var en backstuga under Haboarp byggd vid Ohsvägen vid vägskalet till Fägerhult. Den omnämns första gången 1868. Det var en mycket liten backstuga som även kallades Nubbabygget eller bara skomakarens.

Första brukare:

Johannes Magnus Danielsson, född 1841-06-23 i Hjälmseryds socken

Hustru Brita Håkansdotter, född 1828-06-21 i Vrigstad socken

Barn: Anna Christina, född 1869-04-17 på Johannesberg

Johannes var skräddare, kom 1863 från Svenarums socken och bodde på Bygget, Klinthult, Nydala socken. Hustrun Brita hade en dotter som hon födde oäkta 1858 när hon var piga på Andreholm. Brita flyttade då, tillsammans med dottern, till komministerbostället Hökaberg, där hon blev amma och senare piga. När dottern var tre år lämnades hon till sin far, skräddaren Sven Nilsson som gift sig. Johannes Magnus Danielsson gifte sig med Brita Håkansdotter och flyttade till Johannesberg 1868. Deras gemensamma dotter Anna Christina föddes där. 1870 flyttade familjen till lilla Ringås. 1884 flyttade familjen vidare till Jönköping. Anna Christina återfinns i 1950-års mantalsskrivning i Kvarnen, Forsheda. Hon hette då Andersson i efternamn och var änka sedan 1936.

Nästa brukare:

Jonas Peter Svensson född 1821-02-25 i Förborgen, Nydala socken

Hustru Maja Catarina Abrahamsdotter, född 1834-12-30 i Vrigstad socken

Barn: Carl Johan född 1860-10-27 i Vrigstad socken (Majas egen)

Sven August 1868-06-19 i Vrigstad

Carl Abraham, född 1871-01-31 i Johannesberg

Johanna Margareta, född 1874-03-08 i Johannesberg

Jonas Peter Svensson var född några kilometer från Johannesberg. Hans föräldrar och farföräldrar bodde i ett torp på Borgens ägor, som kallades Förborgen. Familjen flyttade dock när Jonas Peter var 12 år till Fredriksdal. Jonas Peter var sedan dräng på flera ställen, bland annat Timmerhult, Bocklarebo, Långö och Gunnarshyltan. [När ny husförhörsbok skrevs 1846 blev Jonas Peters födelseuppgifter felaktigt inskrivna till 1822-08-25 vilket han sedan fick behålla.](#) Jonas Peter var förlovad med Stina Cajsa Andersdotter och fick ett dödfött barn 1856. Han slog upp förlovningsen genom skiljebrev 1860. Han gifte sig med Maria Catrina (Maja) född i Vrigstad. Maja hade en son före äktenskapet, Carl Johan. Maja arbetade som piga i Svenarum, Nydala och Fryele. Jonas Peter och Maja gifte sig i Fryele socken och Maja flyttade till Moboda. Några månader senare flyttade paret med Majas son till Värnamo. Vart går inte att hitta då kyrkböckerna saknas. Familjen kom tillbaka till Nydala, skrivna på socknen, 1868-10-24, och hade vistats i Slätteryd under Lundholmen (Majas föräldrahem), där parets första barn var född. Omkring 1870 flyttade familjen till Johannesberg och de fick 2 barn till. Jonas Peter kan då ha varit skomakare.

1880 flyttade Majas son Carl Johan till Vrigstad, gifte sig i Rogberga 1889. Övriga familjen flyttade in i fattigstugan i Nydala. Jonas Peter och Maja Cathrina bodde kvar i fattighuset tills de avled. Jonas Peter avled 1906 och Maja Cathrina 1908.

Nästa brukare:

Carl Gustaf Andersson född 1862-05-12 i Porsdal, Skuggebo, Nydala

Hustru Emma Elin Johansdotter, född 1861-11-29 i Sötåsa, Gällaryds socken

Barn: Gustaf Albin Natanael född 1885-06-08 i Moboda, Nydala socken

Ellen Edit Maria född 1886-10-31 i Moboda, Nydala socken

Axel Gunnar Ferdinand född i Moboda, Nydala socken

Hanna Linnea Elisabet född i Johannesberg, Nydala socken

Ester Hildur Aqvilina född 1893-09-13 i Johannesberg, Nydala socken

Carl Gustaf föddes på ett torp i Skuggebo och gick i skomakarlära hos sin svåger i Ohs. Han gifte sig med Emma Elin Johansdotter från Sötåsa i Gällaryds socken. Carl Gustaf och Emma bosatte sig i Moboda gästgivargård eftersom det fanns behov av skomakare i byn och området runt Moboda. I Moboda föddes de tre äldsta barnen. 1890 -11-03 flyttade Carl Gustaf med sin familj till Johannesberg. Han köpte stugan för 25 kronor på ofri grund och fick ge 2 kronor per år i arrende för potatislandet utanför. Huset hade då inte varit bebodd de senaste 10 åren av fasta boenden.

Enligt vad sonen Gustaf Karlsson berättade i en bok, utgiven av Erik Abrahamsson 1963 med titeln "Småländska kärnkarlar", var det en mycket liten stuga där köket var så trångt att man inte kunde använda det som matplats. När Emma bakade fick hon öppna det lilla fönstret i köket för att kunna sticka ut grissleskaftet när hon skulle föra in eller ut brödet ur ugnen. I rummet fanns det sängplatser på båda långsidorna samt en vaggan fäst i en krok i taket. På dagarna bäddades sängarna upp och en av dem användes till soffa. Då sattes ett bord fram mellan säng och soffa och där intog de sina måltider. Där bakade också Emma ut brödet för det fanns ingen plats för bord i köket. Spishällen tog nästan hela köket och murverket gick in i rummet där man hade en öppen spis. Under sommaren hade de vattenspannen i köket men på vintern fick de ta in den i rummet så att vattnet inte frös. När paret väntade sitt sjätte barn 1895 fick de inte längre plats i stugan. Carl Gustaf bjöd då ihop folk som kunde hjälpa honom att bygga en ny stuga på torpet Torsborg under Moboda. En del av virket som användes till Torsborg togs från Johannesberg som därmed revs.

På Torsborg föddes ytterligare två döttrar. Familjen tog även en fosterson, Erik Alm, född 1908-05-18 i Voxtorps socken (F) som gick i skomakarlära hos fosterfadern och fortsatte att laga skor.

Av Johannesberg kan man numera bara se rester av källaren och stenrösen där huset stått.

/Sammanställt ur Henry Renshults böcker Folk & Fornt samt kyrkoböcker

av Doris Fransson